

THEMA: CHRISTUS GERECHTIGHEID ALLÉÉN

OF

GÉÉN GERECHTIGHEID

Je kunt merken aan de manier waarop de Heidelbergse Catechismus ons de rechtvaardiging uit het geloof omschrijft, dat die opstellers in de praktijk en in hun persoonlijke leven, kennis hebben gehad van de zaken waarover ze schrijven.

Ik weet wel, de Heere is vrij om een mens, en hoe Hij een mens wil leren. Maar het blijft tóch waar, dat alles wat in de mens is, zich verzet tegen de genade alléén! Tegen de gerechtigheid van de Heere Jezus Christus alléén! Al moet ik er bij zeggen, dat komt niet altijd even grof en duidelijk voor het voetlicht. Het kan ook op een bedekte manier zijn.

Maar, je moet zeggen, er zit een mens iets in het bloed: "Wees lankmoedig over mij, ik zal U alles betalen". En ja, nu zullen wij merken dat de Heidelbergse Catechismus die zo zuiver heeft voorgesteld, dat die gerechtigheid, dóór het geloof, ook niet óm het geloof, - om de waardigheid van het geloof - maar om de waardigheid van die Heere Jezus Christus, wat Hij gedaan heeft - nu zullen we merken dat die Catechismus daar dieper op ingaat. Om ons erbij te doen blijven, dat wij geheel en al, alléén maar om de gerechtigheid van Christus, rechtvaardig voor God kunnen zijn. En als dát niet zo is, dan helemáál niet. Dan zijn we niet half, niet driekwart, maar dan zijn wij nóg in onze zonden, en strafwaardig.

Ik zei al, dat komt op allerlei manieren uit.

Je kunt bijvoorbeeld zeggen: Ja maar, een mens is toch niet niets, en zonde is toch

CATECHISMUS ZONDAG 24 VRAAG 62,63

zonde? De Heere straft de zonde toch?

Jazeker, dat is allemaal waar. En er staat toch in de Bijbel: "Benaarstig u om goede werken te doen, en voor te staan. Want dat is nuttig voor alle mensen".

Dat is ook waar. Je zou zeggen, goede werken kunnen er nooit teveel zijn. Wat is dat een grote genade, als de vrucht van de Geest, als die goede werken, die God voorbereid heeft in Christus Jezus, opdat wij in dezelve zouden wandelen, dát we ook inderdaad in die werken mogen wandelen. Dat is wel zo iets groots, voor de enkeling en in het midden van de gemeente. Daar zou je alleen maar verlangend naar behoren te zijn. Zoals we ook zingen: "O Zoon, maak ons Uw beeld gelijk". En zoals we bidden: "Vergeef ons onze schulden, en verlos ons van de boze". Dat Zijn Naam, door de heerschappij van de Heilige Geest, waar Romeinen 8 zo duidelijk van spreekt, zichtbaar worde in het leven van mensenkinderen. Om nu niet alleen één plant met Hem te zijn in Zijn dood, maar ook in Zijn opstanding. Opdat wij onze leden niet zouden dienstbaar stellen tot wapenen der ongerechtigheid tot ongerechtigheid. Maar als wapenen der gerechtigheid tot gerechtigheid, als uit de doden levend geworden.

Dat is toch een grote zegen?

Ja, dat is het ook.

Maar, en dat wil ik op de voorgrond even proberen duidelijk te stellen, het gaat in deze zaak om die gerechtigheid, waarin en waarmee wij voor God zouden kunnen bestaan.

Straks komt de Heidelberger - ik heb die laatste vraag expres er niet bij genomen, vanwege het grote belang van die vraag en dat antwoord - maar ook verderop komt nog duidelijk aan de orde, de goede werken. En dat, zoals Jakobus zegt: "Gelijk het lichaam zonder geest dood is, zo is ook het geloof, indien het de werken niet heeft, dood bij zichzelf". Het hoort bij elkaar. Maar dat komt nog. Daar wordt ook in het stuk der dankbaarheid, in het laatste stuk, ruimschoots aandacht aan gegeven. Maar het gaat hier om de gerechtigheid voor God. Of onze goede werken daar nu ook in meedoen. Of voor een stukje daarin zouden kunnen meedoen.

En dan merk je dat die Catechismus, zoals ik al zei, uit de praktijk van het leven opkomt: Een mens geeft het zo maar niet gewonnen. En een mens probeert altijd maar weer tegen de kant op te klimmen. En een mens heeft niet in de gaten hoe belangrijk het is, deze zaak telkens weer aan de orde te zien.

Weet je hoe dat komt? Omdat een mens vaak ergens overheen stapt. Hij stapt over de gerechtigheid van God heen. En dan? Dan zegt hij: Ja natuurlijk, ik ben ook een zondaar. Natuurlijk, ik ben ook dit, ik ben ook dat, zus en zo. En hij somt wat dingen op. De één zit op een zielige manier erover te praten, de ander zit er oppervlakkig over te praten, en een ander Ja, want wat zijn wij?

Ik zeg dat niet vanuit een zekere hoogte, maar dat leeft nu allemaal in ons mensen. Maar die klemmende vraag: Geloven wij dat nu waarachtig, dat niet alleen in dit stuk, maar in alle delen, wij veroordeeld zijn door de gerechtigheid Gods? Want dat zou in de praktijk merkbaar worden.

Hoe zou dat merkbaar worden? Psalm 25!

'Zie op mij in gunst van boven,
wees mij toch genadig Heer'

Kijk, een mens trekt dat wel naar zich toe, maar ach, hij wil

CATECHISMUS ZONDAG 24 VRAAG 62,63

niet erkennen: Ik heb Gods waarheid niet geloofd. Ik probeerde maar te ontsnappen. En ik wilde graag aan de ene kant een degelijk en godzalig, in ieder geval een ernstig mens zijn, en aan de andere kant de ongerechtigheid doen. Dat is nu het beeld van de mens. Daarom heeft hij eigenlijk de Heere niet nodig. Daarom weet de Heere er niet van, van die verborgen klacht:

'Hoed mijn ziel, en red z' uit noden,
maak mij niet beschaamd o Heere.'

Want ik ben tot hinken en zinken, ieder ogenblik gereed.

En dat is toch zo nodig. Want kijk, als een mens zichzelf goed christelijk bekeerd, of weet ik wat, voelt, dan heeft hij de Heere niet nodig. En als hij niet waarachtig gelooft dat hij die schelm is, die alle zaden van boosheid omdraagt in zijn hart, maar hij erkent ze: Natuurlijk, ik ben ook een zondaar, maar ja, we zijn toch allemaal, we zijn toch allemaal gevallen schepselen, dan hoor je al dat je zegt: Nee. Het is wel waar, maar hoe anders is het, en hoe meer levend is het, als wij persoonlijk voor het aangezicht van de Heere mogen weten en geloven: Heere, het is niet bij mij dat ik mijn weg richte, help mij toch. En de Heere is een Helper. Hij is een Helper van de árme. Maar niet van ons, verwaande, hoogmoedige mensen, die denken dat we de zaak in onze zak hebben. Hoe dramatisch of zielig we ook doen, maar zo is het niet!

Hij is een Helper van de arme. En Hij verhoogt de nooddrufte uit de drek, om te doen zitten bij de prinsen, bij de prinsen Zijns volks.

Daarom is er in dit alles een geheim. Zoals de hele leer der zaligheid een groot geheim is. En ik hoop dat we er iets van mogen verstaan. Dit, bij de aanvang wil ik zeggen: Het gaat hier niet om de goede werken weg te doen. Het gaat er hier niet om, te ontkennen de kracht van de Heilige Geest, die altijd weer werkzaam is. Het gaat er hier niet om, te ontkennen wat de Heere Jezus zegt: "Indien de rank in de Wijnstok niet blijft, zo kan ze geen vruchten dragen. En hierin is Mijn Vader verheerlijkt, dat gij veel vrucht draagt". Dat wil de Heidelberger niet opzij schuiven. Hij wil niet wegredeneren: Indien gij dan Christus de Heere hebt aangenomen, wandelt alzo in Hem. Dat niet.

Maar het gaat er nu eens even over, wat is de basis waaruit dat nu voortvloeit? Wat is nu de gerechtigheid waarmee ik voor God mag bestaan? En wat vloeit uit die vergevende liefde van God voort? Als uitvloeisel, Zijn Heilige Geest, Zijn heiligende werkingen. De vrucht des Geestes, die we niet op onze rekening hoeven te schrijven. Maar die toch door het werk van de Geest tot openbaring komt. Hier in beginsel.

"Waarom kunnen nu onze goede werken niet de gerechtigheid voor God, of een stuk daarvan zijn?"

Ik kan het goed begrijpen, deze mensen spreken uit de praktijk. Maar ik zou toch vanmiddag iedereen wel eens zo in de kerk - ik bedoel, we zitten niet bij elkaar aan tafel nu - willen vragen: Hoe ligt dat nu voor u? Hoe is het nu in uw persoonlijk, en in mijn persoonlijk leven gesteld?

Dat komt, de andere kant is weer, dat een mens zich zo makkelijk laat aanleunen, dat hij in principe door de werken gerechtvaardigd wil worden. Of een stukje bij de Heere wil

CATECHISMUS ZONDAG 24 VRAAG 62,63

afbetalen, en daardoor voor de Heere kan bestaan. Maar hoe ligt dat nu voor u persoonlijk. Denkt u dat dat gaat? Echt, denkt u dat dat gaat?

Want wij leven onder de prediking van het heilig Evangelie, onder het Woord van God, waarvan geschreven staat: Het is een tweesnijdend scherp zwaard. Ik bedoel, het zou mij toch ook tegelijkertijd grotelijks verdrieten, als hier handen omhoog zouden gaan en men zou zeggen: Nu, ik denk toch wel vaak dat mijn goede werken de gerechtigheid voor God kunnen zijn, of op zijn minst een groot stuk daarvan.

Want dan zou ik denken aan wat de apostel schrijft aan de Galaten: Wie heeft u betoverd? Verloochen je de Heere Jezus Christus, Die u voor de ogen geschilderd is? Waar heb je nu de genade en de gunst van God uit ontvangen? Uit de prediking der wet, of der werken, òf uit de verkondiging van het heilig Evangelie?

Ik bedoel dit, ik hoop dat we dat mogen aanvatten: Aan de ene kant weet ik dat een mens er alles tussen wil schuiven van zichzelf. Hij wil geen kaarsje meer branden, hij wil niet meer in de aflaat-handel, zoals dat vroeger in de Roomse kerk was. Zulke dingen? Nee, hoe kan dat nu?

Maar tegelijkertijd is er wel die andere kant, dat stem ik toe. Dat nu als het ware op protestantse wijze, probeert hij weer allerlei dingen en voorwaarden en eisen naar voren te brengen. Hij heeft ervoor gekropen, hij heeft ervoor gehuild, hij heeft ervoor gebeden en hij heeft dit en hij heeft dat. In plaats dat hij alleen maar rust op die enige offerande, eenmaal op Golgotha geschied, grijpt hij terug naar zijn ervaringen.

En ervaringen, hoe kostelijk ze ook zijn, en hoe goed het ook is dat wij ervaren worden in het allerheiligst geloof, u voelt toch wel met mij aan, als het gaat over de grond der zaligheid, dan blijft het waar: De gerechtigheid van Christus ALLEEN! Als niets hebbende, en nochtans, alles bezittende.

Kijk, ik weet dat wel, hoe wij Die mensen die toen uit de Roomse kerk kwamen, die zeiden opeens: Hoeft dat dan niet? Missen opdragen, kaarsjes branden, geld betalen, noem maar op, bedevaarten houden naar Rome. En zo zou je nog veel meer dingen kunnen noemen. Hoeft dat dan allemaal niet?

Nee, heeft de Catechismus onderwezen, daarmee kunnen wij niet voor God bestaan.

Ook niet voor een deel. Maar nu dat andere, wat ik net zei. En dat wordt nu op de proef gesteld. Of wij dat nu waarlijk leerde geloven. In een ongeveinsd geloof:

'Niet de tranen die ik pleng,
niet het offer dat ik breng,
schoon ik ganse nachten ween,
kunnen redden, Gij alleen!'

Want ja, dan wordt er nogal eens wat tussen geschoven. En dan zeggen we wel: Het is de grond niet, maar het is wel gek als die grond dan eens een ogenblikje begint te wankelen. Wat dan niet de grond is. En als we een ogenblik in de beproeving komen, dat al die ervaringen Dat je zo benauwd en beangstigd wordt met de vraag: Is dit wel waar, is dat wel waar. Is het niet een produkt van je overspannen geest? Is het niet een produkt van je zielige natuur of ziel? Dat je zo over je zonden, en dit, en dat je toen dacht: O, het is eeuwig kwijt.

Als dat alles nu eens in de aanvechting komt? Of je merkt er niets meer van? Of de tranen zijn opgedroogd en de gevoeligheid is weg? Hoe is het dan? Als het nu waar is dan zou je toch reden moeten hebben tot blijdschap, dat je zegt: O God, wat is het

CATECHISMUS ZONDAG 24 VRAAG 62,63

kostbaar dat u een beproefde Steen, een Hoeksteen in Sion gelegd hebt. Waar ik arme, bezitloze, gevoelloze lege zondaar of zondares, op moet zinken en mag zinken.

Al voel je tegelijkertijd de onmogelijkheid, om jezelf daar te brengen. Maar geloof je dan nochtans, al zit je dan in je eigen duisternis, dat de Heere een Licht is, en gans geen duisternis bij Hem is. En dat wat er ook verandert in jouw ervaring, in je bevinding, hoe het ook gesteld mag zijn, Hij zegt: "Ik word niet veranderd, daarom zijt gij o kinderen van Jacob, niet verteerd. Ik heb u lief gehad met een eeuwige liefde. Van verre tijden heb ik aan u gedacht".

Geloven wij dat dan nog? Of blijkt dan uit de vertwijfeling, en alles wat er naar buiten komt, dat, het was wel niet de grónd, maar toch We hebben er behoorlijk op gesteund.

En dat dat nu de echte bekering is. De echte bekering is niet om ons te steunen daarin. Want dat willen wij wel. Daar worden soms kerken mee vol gehouden, met dat steunen op dat hele pakket levensmiddelen. Want dat is toch zo aangenaam.

Maar dat dát nu een stukje is van de waarachtige bekering ook, om daar nu aan ontdekt te worden: "Nee zondaar, nee zondares, je zit onder de maat. Het is voor eeuwig afgedaan. De Heere kan niets meer gebruiken van jou. Hij heeft bij ene Held, voor Israël hulp beschoren. Hem uit het volk verhoogd".

O, wat krijg je jezelf dan vaak terug! Dat heb ik zo menigmaal gezien, zo goed bedoeld, onder tranen zo vaak gezongen:

'Wie heb ik nevens U omhoog,
wat zou mijn hart, wat zou mijn oog.'
'Gij weet o God, hoe 'k zwerven moet op, aard'
mijn tranen hebt G' in Uwe fles bewaard.'

Gemeend! En wat kunnen dan opeens je ogen open gaan, dat je zegt: "Ach, nee, ik hou geen traan meer over". Wat zie je dan een zelfmeelij. Wat zie je dan alles in dat schepsel in beweging. En allemaal zo goed bedoeld. En toch, als hij het oprecht mag zien, door de verlichting van de Heilige Geest, dan ziet hij ook modderspoortjes. Hij ziet: Alles, alles bevlekt. Alles tekort.

Dan kun je, wat in je leven de mooiste dingen zijn - mooi is niet het goede woord, maar de waardevolste dingen - kan het gebeuren dat je in het verborgene een kleur krijgt van schaamte. "Eerrover die je bent! Denk eens aan die lieve Zaligmaker. Die Zijn tranen tot spijs had, dag en nacht. Denk eens aan die Borg en Middelaar, Die daar wenend bij Jeruzalem staat, en aan het graf van Lazarus. Denk eens aan Zijn weg en werk, hier op deze aarde". En dan valt alles weg. Dan wil hij gaarne ook alles verliezen, om Christus te mogen gewinnen. Om Hem alleen over te houden, Hem alleen te loven en te prijzen. Al heeft hij geen tong, om Hem alleen te prijzen. Maar dat ziet hij dan ook als de heerlijkheid die de Heere weggelegd heeft voor allen die Hem vrezen, om eeuwig Zijn Naam te vermelden. Dat Hij waardig is alle lof, alle eer en alle aanbidding, omdat Hij geslacht is.

Dan zie je ook, och, als het in die groffe vorm gaat, dan weten we het wel, dan zijn we er wel van overtuigd. We kunnen de gerechtigheid voor God niet verwerven door onze goede werken. Dat kan niet bestaan, nog niet een stukje daarvan. Maar dan ga je ook zien, met dat andere ook niet. Ook niet met je armoe. Ook niet met je erkenning: "Ik ben een melaats mens". Ook niet met: "Ik ben Uw gramschap dubbel waardig". Ook daar

CATECHISMUS ZONDAG 24 VRAAG 62,63

niet mee. Dat is geen gerechtigheid voor God. Ook niet je verbroken of verslagen hart, ook niet je leegheid en je kale armoe. Ook dat niet.

Maar dat is wat! Ach, daarom zijn we ook op de leerschool, als het goed is, om telkens te leren en onderwezen te worden.

Om niemand anders, en niets anders over te houden:

'Gij Heere alleen, Gij zijt
Verwinnaar in de strijd,
en schenkt uw volk de zegen.'

Dat doet U!

Kun je begrijpen dat daar alles tegen op komt? Als die menselijke behagerij, die menselijke eer, die menselijke statuur, weliswaar met genade dan, als dat een beetje weg gaat vallen, dat de mensen dan wat missen? Dat ze zeggen: Ja, het is wel waar hoor, maar, maar

Nu, zo zien wij het, en daar zien wij nu uit, dat wij allen zo nodig hebben, dit te leren.

Want nu staat er in dat antwoord: "Waarom kan dat nu niet zo zijn, die gerechtigheid?"

En laat ieder dan maar zijn eigen hoedanigheden of wat ook in vullen. Z'n on-gestalte of z'n ge-stalte, vul alles maar in.

Daarom, zegt hij, de gerechtigheid die voor Gods gericht zou kunnen bestaan, die moet gans volkomen, en in alle onderdelen, gelijkvormig zijn aan Gods heilige wet, Zijn wil. Dat moet! Hij is God! En omdat Hij God is, Die volmaakt is, volmaakt rechtvaardig en volmaakt heilig, daarom kan die Heere God niets accepteren, dan wat in overeenstemming is met Zijn eigen Wezen.

U zegt: Maar het gaat hier toch om veranderde mensen? Het gaat hier toch om een verlost volk? Ja, om een volk dat verlost is, maar wat in de praktijk verlost wórdt.

Ja, maar dat zijn dan toch mensen

Nee, daar moet je je geen voorstellingen van maken. Wij zijn wat dat betreft allemaal op dezelfde voet, wij derven de heerlijkheid Gods! We zijn allemaal van één lap gescheurd. En misschien dat we vóór de genade nog wel wat kunnen presteren. Maar als de genade eenmaal heerschappij gaat voeren, dan wordt het met ons hoe langer hoe minder.

Gods gerechtigheid wil volkómen gerechtigheid.

Laat ik nu eens een voorbeeld noemen.

We hebben nu een paar nieuwe broeders in de kerkeraad gekregen. Een nieuwe broeder, ook in het ambt van ouderling. We nemen een voorbeeldje uit de praktijk van het leven. Stel voor, je gaat ergens naar toe. Hetzij gewoon, omdat je er naar toe moet, of omdat je door een innerlijke drang bewogen wordt om daar naar toe te gaan. En het blijkt te kloppen, je moet daar precies zijn. Daar is nood, daar is zorg. En je mag daar nu een woord spreken, wat de Heere je geeft, zodat er nog moed geschept mag worden uit jouw behoudenis. En dat je nu eens uit de praktijk zou mogen zeggen: "Och, de Heere is zo goed voor mij ellendige. Ik zal jou eens wat vertellen". Nu, je doet nog een gebedje. Dat is toch een goed werk? Ja, dat is zeker een goed werk.

Maar nu ga je naar huis, en je denkt: Nou, ik weet niet of als hij of zij geweest was, of dat ze dat ook zouden hebben gezegd. Of je denkt: Dat heb ik toch maar goed gezegd. Tjonge, jonge ja. Misschien zeg je nog wel: "Heere, bedankt dat ik het heb mogen

CATECHISMUS ZONDAG 24 VRAAG 62,63

zeggen". Maar eigenlijk zit er die worm te knagen van: Dat heb je goed gedaan. En nu God die alles wil doen geschieden naar Zijn wet, naar Zijn eer, uit het allerheiligst geloof. Dat Hij alleen geprezen en verheerlijkt worde. Nu, daar ga je dan. En daar denk jij bij jezelf, of ik: Tjonge ja Wég! Alles weg. En de Heere is zo getrouw, Die brengt je daar achter. Dus eer dat je thuis bent, ben je al vademmen diep gezonken. Je durft niet meer te zeggen dat je een goede avond gehad hebt. Je durft niet te zeggen, dit of dat. Maar je bent beschaamd, zoals de dichter zegt: Beschaamd moeten zij zijn die de beelden dienen.

Je komt thuis. Misschien ligt alles al in bed. En je moet nog lezen of danken, of wat dan ook. "Och Heere vergeef. Vergeef dat ik zo'n dief ben van Uw eer, zo'n eerrover". Eén dode vlieg doet de zalf des apothekers stinken en opwellen, alzo een weinig dwaasheid een man, die overigens kostelijk van verstand is. Zo gaat dat nu.

Nu, dit was nu zomaar een voorbeeld. Maar daar is nu het hele leven vol van. Gelukzalig is de mens waar telkens weer de Heilige Geest de rechtszaak in het hart aan de orde stelt. Zodat je er niet overheen leeft. Zodat het zich niet alles opstapelt totdat er een bom ontploft. Maar dat hij telkens weer gebracht mag worden: Heere vergeef, Heere verzoen.

Dan wordt je bang als iemand je wil bedanken. Dan zou je soms zo een potje gaan huilen als iemand zegt: "Bedankt hoor". Dan zou je zo in tranen uitbarsten en zeggen: "Hou op, bedank die lieve Zaligmaker. Dat Hij zulke ellendelingen draagt en spaart. Dat Hij ons niet in de hel gegoooid heeft. Want ik heb nog nooit wat goed gedaan". Dat is de vrucht van de Geest.

Kijk, en dán ga je het zien. Dan ga je het waarachtig geloven. Hoewel dat altijd bestreden wordt, dat weet ik wel. Maar je gaat het toch beamen: "Wat? Gerechtigheid of een stuk daarvan? Op grond waarvan ik dan voor God zou kunnen staan blijven? Dat bestaat niet!", zegt hij uit de grond van zijn hart. Dat weet hij. Hij wordt er aan ontdekt, telkens weer. Dat, als God naar recht hem wil schuldig keuren, in zijn allerbeste dingen, o, dan is het glashelder voor hem. Dat de Heere zegt: "Ga weg, werker van de ongerechtigheid. Je kunt voor Mij niet bestaan. Je hebt in je beste werken alleen nog maar jezelf bedoeld".

Daar vind je nu ook iets van wat ons is voorgelezen uit Jesaja. Hij zegt niet : "Zij". Hij zegt: "Wij! allen zijn als een onreine". Hij zegt niet: "Er zijn er zoveel die U nooit aanroepen. Hij zegt: "Er is NIEMAND die Uw Naam aanroept". Hij zegt niet: "Onze kwade dingen". Nee: "Onze GERECHTIGHEDEN zijn als een wegwerpelijk kledingstuk". Onze! Maar daar bedoelt hij ook echt ONZE gerechtigheden mee.

Want er zijn ook gerechtigheden die de onze worden, door het allerheiligst geloof in de Heere Jezus Christus. Dat is een gekregen kledingstuk. Dat is geen wegwerpelijk kledingstuk. "In de HEERE Heere zullen zich beroemen, het ganse huis Israëls. Zij zullen zeggen: In de Heere zijn gerechtigheden". Dat is wat anders.

Maar onze gerechtigheden, nee, die zijn gene. Als er wat goeds is, bedank de Heere. Prijst Zijn Naam. Roept dat de Heere goed is, en groot van goedertierenheden en waarheden.

Als je nu een eenvoudig christen of christin mag ontmoeten, die misschien helemaal niet zo diep in allerlei gedachtenspinsels is verstrikt geweest in het leven, die misschien ook

CATECHISMUS ZONDAG 24 VRAAG 62,63

niet zo diep heeft geblikt in die afgrond van ons boze bestaan, dan denk je misschien: Zo iemand die loopt misschien wel gevaar. Vergis je niet. Je moet eens naar zo een luisteren. Die in alle eenvoudigheid getuigenis geeft: Niet uit ons, maar alles uit Hem. Die niets durft te rekenen of te denken van: Ik ben een goed mens, of: Ik ben een beter mens. Want die innerlijk overtuigd is: O, als de Heere maar naar mij kijkt in toorn, dan verzink ik, kan ik niet bestaan. Ik hoop alleen op Zijn gerechtigheid, die redt van de dood. De gerechtigheid van onze Heere Jezus Christus, die alleen! En voor de rest? Alles onvolkomen, alles met zonde bevekt. Daarom kan het niet. Wat God wil hebben is volmaakt, moet volmaakt zijn.

Is dat duidelijk, geliefde gemeente? Dat wij, als het gaat om de gerechtigheid, echt die volle gerechtigheid waardoor we zonder verschrikken voor de Heere mogen verschijnen, dan kun je in een domineespak, in een ouderlingpak, in een bekeerd-mensenpak, daar niet terecht. Daar kun je alleen maar terecht, bekleed met het kled van Zijn gerechtigheid, en met de mantel van Zijn heil. Anders niet! Anders is het eeuwig kwijt. Bestaat niet!

Nu, geef dan de Heere de eer, de ere Zijns Naams, door te erkennen: "Jezus Christus".

'Jezus leven van mijn leven,
Jezus dood van mijne dood.
Die voor mij Zich heeft gegeven
in de grootste zielenood.
Opdat ik niet hulpeloos sterve.'

Erken dan: "De Heere is God die mij licht gegeven heeft. De Heere is het die mij eraan ontdekt heeft, dat Jezus Christus ALLEEN genoeg is". Er is geen stukje, maar dan ook geen stukje van ons bij.

De Catechismus houdt blijkbaar rekening met enige halsstarrigheid. Want ze zeggen: "Hoe? Verdienen onze goede werken niet, die God nochtans in dit en in het toekomstige leven wil belonen?"

Ach, dat kun je nu wel zeggen. Het is waar, er staat: Eén beker koud water in de naam van een discipel. Dat is waar, de Heere Jezus somt vele dingen op. Maar kunnen wij daar mee bestaan? Als Hij dan zegt: "Kom in, want Ik ken jullie als Mijn lieve broeders en zusters", betekent dat dan dat de grond is waarop we dan worden aangenomen? Is het niet veel meer de genade van onze Heere Jezus Christus? Dat Hij die werken van de Geest, die vruchten van de Heilige Geest, die niet de onze zijn, maar die eigenlijk van Hem zijn, dat Hij ze toch de onze wil noemen? Is dat niet louter genade?

Dat Hij zegt: "Jullie hebben dat gedaan". En dat die arme tobbers zeggen: "Heere, waar hebben we dat dan gedaan? Waar hebben we U dan opgezocht, en waar hebben we dit, waar hebben we dat gedaan? We voelen ons helemaal niet zulke mensen". En dat de Heere dan zegt: "Voorzover gij dat aan één van Mijn minste discipelen gedaan hebt, hebt ge dat aan Mij gedaan".

Ja, maar dat weten ze ook niet. Dat zijn ze misschien ook al lang vergeten. Want ze hebben er geen rekening mee gehouden, om nog eens beloond te worden. Nee, daar houden ze geen rekening mee.

Het ligt zo in hun hart: "Heere, als ik maar bij U mag zijn. Als ik maar Uw Naam mag prijzen en verheerlijken". Ze rekenen niet met beloning. Dat de Heere dat doet, dat is

CATECHISMUS ZONDAG 24 VRAAG 62,63

alleen maar genade. Dat Hij al die vingerafdrukken van ons, die Hij wel kan zien, dat eigen ik, dat eigenbelang, en alles wat er maar bijhoort, dat de Heere dat genadig om het bloed van Christus allemaal vergeeft, en dat Hij dat niet meer wil zien, maar dat Hij alleen maar Zijn eigen werk wil zien en overhouden, dat is enkel genade.

Want stel je voor dat de Heere ons aansprakelijk zou stellen voor de genade, voor die goede werken die Hij bereid heeft, om ons daarin te laten wandelen, die vrucht des Geestes, hoe dat in mijn leven heeft gefunctioneerd. Als de Heere ons daar nu echt op zou beoordelen, wat heeft een mens er dan mee gedaan? Hoe heeft een mens het eraf gebracht? Daar kom je niet mee klaar. Je komt er niet uit. Want dan zeg je, juist de genade stelt hem zo schuldig. Juist omdat God zo goed is, dat hij hem zoveel geeft, dat maakt van hem zo'n zondaar voor de Heere God. Dat hij alles zo verdorven heeft en kapot gemaakt.

Daarom zal het een eeuwig grote verrassing zijn als de Heere zegt: "Eén beker koud water. Of een arme zieke die je bezocht hebt. Of iemand in de gevangenis. Dat zal je vergolden worden". Dat wordt gewoon een onbegrijpelijk iets.

Maar als grond, als stuk van de gerechtigheid, om voor God te bestaan, kan het niet meedoen. Als we dat er nu maar uit mogen onthouden. Als we dat nu maar tot in het diepst van onze ziel mogen weten: "God maakt mensenkinderen zalig, niet zoals ze dromen: Zo moet ik, zo moet ik zijn, zo moet ik"". Maar dat de genade tot ons komt, als tot verloren mensen. Mensen die de dood hebben verdiend. En dat God zegt: "Uw vrucht wordt uit Mij gevonden". En dat Hij zegt: "Wandel nu voor Mijn aangezicht, en wees oprecht. Blijf bij Mij".

Als we dat nu maar mogen verstaan. Dat de Heere geen rijke mensen maakt in die zin, die versiert en behangen zijn met allerlei deugden. Maar dat de Heere nu arme mensen maakt, ARM! Ook bij de voortgang, arm. Om bij Hem te schuilen. Zoals een kind, dat telkens weer aan moeders rok hangt. "Mijn ogen zijn op U Heere. Schraag op uw spoor mijn wankelende gangen".

En zo komt de kerk er nu doorheen. Een bedelaarsvolk. Een volk dat nergens op kan steunen, en waar het toch stilletjes of openlijk zijn steunsels zoekt buiten de Heere Jezus, en ze horen toch bij het geestelijk huisgezin, daar zal de Heilige Geest en het Woord niet ophouden om dat weg te nemen. Opdat ze alleen zouden rusten op dat volbrachte werk van Jezus Christus. En om aan die gerechtigheid genoeg te mogen hebben.

Maar, geliefde gemeente, ik mag u zeggen: Het IS ook echt genoeg. Ik kan er zelf niet bij. De duivel wil mij wijsmaken: Ja maar Kun je dan zo sterven? Ben je dan wel bereid? Als nu de dood eens komt, en je staat voor die nimmer eindigende eeuwigheid? Dan moet je zeggen: "Ik kan helemaal niet sterven. Maar ik hoef het ook niet te kunnen. Morgen zullen we weer zien. Maar Hij heeft gezegd: Ik zal je niet begeven en Ik zal je niet verlaten".

Ik kan niet sterven. Ik ben ook niet bereid. Ik ben een mensenkind. Maar Hij zorgt voor mij. En dan moet ik zeggen Je zal misschien zeggen: Maar straks, als het nu eens verkeerd is. Als je het ons nu eens verkeerd verteld hebt? Dan bedriegen we onszelf allemaal.

Dat zullen we dan wel zien. Die vloek moet dan op mij komen, en jullie mogen je dan

CATECHISMUS ZONDAG 24 VRAAG 62.63

verontschuldigen. Maar ik zeg op grond van dat Woord van God: Met die gerechtigheid van die Heere Jezus Christus kun je niet beschaamd uitkomen. Echt niet! En je zult ervaren:

'In het kruis zal ik eeuwig roemen,
en geen Wet (en geen God) zal mij verdoemen.
Christus stierf de vloek voor mij.
Christus is voor mij gestorven,
heeft genâ voor mij verworven,
ik ben van dood en zonden vrij!'

AMEN